

Addiction

Life

Doorbreek verslaving!

Signalering, behandeling en herstel

Verdiepingsessies | 14.15 - 16.15 uur

U kunt kiezen uit één van onderstaande verdiepingssessies

9.00 Ontvangst met koffie, thee en uitreiking congressmap

9.30 Opening door dagvoorzitter **Jaap van der Stel**, *lector geestelijke gezondheidszorg aan de Hogeschool Leiden, senior onderzoeker GGZ inGeest/VUmc in Amsterdam en adviseur beleid bij Brijder-Parnassia*

Verzorgingszorg in historisch en modern perspectief

- Historische context: van drankbestrijding naar individu gerichte psychische en sociale zorg
- Ontwikkelingen in de afgelopen 15 jaar: professionalisering en verbreding van het begrip van herstel
- De toekomst: innovatie van de zorg, preventie en vroegtijdig handelen, weg van het stigma

10.15 **Signalering en aanpak problematisch middelengebruik en verslaving**

Elske Wits, *Onderzoekscoördinator, adviseur IVO*

- Hoe bespreekt u vermoedens van problematisch middelengebruik of verslaving?
- De ondersteunende rol van de POH-GGZ in de huisartsenpraktijk
- Kijk breder: besteed ook aandacht aan maatschappelijk en persoonlijk herstel
- Herstelondersteunende zorg bij verslaving en het belang van ervaringskennis

11.00 Koffie- en theepauze

11.15 **Comorbiditeit en neurobiologie van verslaving**

Arnt Schellekens, *psychiater en onderzoeker bij Radboudumc en Donders Institute for Brain, Cognition and Behavior, wetenschappelijk directeur NISPA, hoofddocent opleiding voor verslavingsartsen in Nederland (MiAM) en de landelijke opleiding verslavingspsychiatrie*

- Inzicht in neurobiologische verandering bij verslaving en comorbide psychiatrische symptomen
- Belang van integrale benadering van verslaving en comorbide psychiatrische stoornissen
- Aandachtspunten bij diagnostiek en behandeling van verslaving en comorbide ADHD

12.00 **Effectieve psychologische behandelingen voor verslaving**

Miriam Wilcke, *manager behandelzaken en GZ-psycholoog bij Jellinek*

- Effectieve psychologische behandelingen
- Onderzoeken en de evidentie
- Bespreken van verschillende interventies en gebruik ervan in de praktijk
- Toekomstige ontwikkelingen zoals e-health

12.45 **Ervaringsverhaal (interview) over maatschappelijk en persoonlijk herstel**

Ervaringsdeskundigen aan het woord

13.15 Verzorgde lunch

A - Verslaving bij ouderen

Nanda den Hollander, *programmamanager innovatie en herstellpaden bij Brijder Verslavingszorg (e-health), registerpsycholoog*, **Meta van Bork**, *ervaringscoach, Brijder Verslavingszorg*

Ouderen met verslavingsproblematiek (veelal alcohol) onderscheiden zich van andere groepen cliënten omdat hun kwetsbaarheid in mentaal, fysiek en cognitief opzicht verschillend is. Daarbij hebben ouderen te maken met stigmatisering vanwege de leeftijd en de verslaving en tevens met de verandering en verlies van rollen. Wat zijn de risico's en aandachtspunten bij het opheffen van belemmeringen door verslaving bij deze doelgroep? Wat kan wel en wat kan niet met de huidige behandelingen die grotendeels gericht zijn op symptomatisch herstel en wat is een andere beloftevolle aanpak gericht op andere vormen van herstel waar de inzet van ervaringskennis een centrale rol speelt? Op deze en andere vragen wordt ingegaan en er worden praktische tools aangereikt.

B - Verslavingszorg in de GGZ

Maarten Merx, *GZ-psycholoog, psychotherapeut en cognitief gedragstherapeut GRIP psychologenpraktijk*

Problematisch middelengebruik wordt vaak niet herkend wanneer cliënten hulp zoeken in de GGZ voor bijvoorbeeld angst- of stemmingsklachten. Als het wel herkend wordt, dan wordt problematisch middelengebruik vaak niet besproken of adequaat behandeld met alle nadelige gevolgen van dien. Een effectieve interventie bij problematisch middelengebruik zijn kortdurende, motiverende interventies. In deze workshop leren de deelnemers deze interventie toe te passen in de praktijk. Daarnaast worden misverstanden over problematisch middelengebruik met behulp van de meest recente evidentie besproken.

C - Verslaving in de jeugdzorg

Sjacco van Iwaarden, *(jeugd)verslavingsarts KNMG, De Hoop GGZ*

Alcohol, blowen, XTC, GHB, gamen, seks.... jongeren komen veel makkelijker dan vroeger in contact met verslavende middelen of vertonen gedragsverslaving. Voor een deel hoort het experimenteren bij puber-gedrag, maar soms loopt het uit de hand. Het aantal jongeren dat in behandeling is voor verslavingsproblematiek is in de afgelopen jaren gestegen. Deze interactieve workshop gaat verder in op het voorkomen (prevalentie) van verslaving. Welke middelen worden er gebruikt en welke jongeren hebben een hoger risico op verslaving? En wat is de rol van vroegsignalering daarin? Tevens zal het belang van een geïntegreerde psychiatrische behandeling en de rol die opvoeders daarin spelen worden besproken.

D - Verslavingszorg voor mensen met LVB

Hester Schoeber, *verpleegkundig specialist Tactus*

Mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB) zijn doorgaans kwetsbaar en hebben meer risico op problemen door alcohol- of drugsgebruik. Het is een bijzondere en complexe doelgroep die een heel eigen aanpak vraagt, zowel bij de intake als bij de behandeling. Ondanks dat bekend is dat LVB vaak samengaat met andere problemen op psychosociaal vlak, zoals verslaving, wordt dit in de behandeling nog regelmatig over het hoofd gezien. Aandacht voor de combinatie van LVB en verslaving is daarom essentieel voor een effectieve hulpverlening. Tijdens de verdiepingssessie wordt ingegaan op hoe je middelengebruik goed kan signaleren en screenen bij iemand met LVB en hoe LVB te herkennen is bij iemand met een verslaving. Tevens worden de mogelijke behandelmethodieken besproken.